

Tekster: *Es 2,2-5, Kol 1,25d-28, Joh 12,23-33*

Salmer: Rødding 9.00

736 Den mørke nat

444 Gudshusets dør

369 Du som gi'r os liv

801 En morgenstund med sne

Lihme 10.30

736 Den mørke nat

31 Til himlene

444 Gudshusets dør

369 Du som gi'r os liv

438 Hellig

720.7-9 Han er som liv (mel. Vor Herres Jesu mindefest, B. Gesius)

801 En morgenstund med sne

Hvem er verdens fyrste? Man ser for sig en uhyggelig jernklædt skikkelse som Darth Vader i Star Wars, og associationen er nok ikke helt tosset, for repræsentanterne for den mørke side, ondskabens repræsentanter, i Star Wars, vækker frygt bare ved deres blotte fremtoning. Det samme gør Nazgul, de 9 onde ringånder i romanen Ringenes herre.

Det er ikke tilfældigt, at den onde magt i disse to moderne mytiske værker i begge tilfælde er noget, der vækker frygt, noget der lammer andre med rædsel ved deres blotte fremtoning. For når man ser på verden og ser på sig selv, så er det der bestemmer vores alle sammens handlinger og adfærd et lagt stykke henad vejen: frygt.

Frygt for at blive til grin, frygt for at komme udenfor de andres fællesskab, frygt for at blive fattig, frygt for at blive syg, men i grunden dybest set altid i sidste ende: frygt for at dø!

Det er som om vi har to grundholdninger at handle ud fra: enten livsglæde eller frygt. Og de handlinger der kommer ud af disse to grundholdninger er vidt forskellige. Livsglæden får os til at åbne os og dele ud af hvad vi har. Frygten får os til at lukke til og holde på det, vi har.

Man kan ikke selv bestemme om man vil være livsglad eller bange. Enten *er* man livsglad, eller også *er* man bange, og om man er det ene eller det andet kommer så til at bestemme hele den måde, man udfolder sig på.

Til gengæld kan der ske noget, der gør at ens grundholdning forandrer sig fra livsglæde til frygt eller fra frygt til livsglæde. "Man gjorde et barn fortræd": alene denne titel er nok til at fremkalde forestillingen om en umiddelbarhed og spontaneitet, der ødelægges og afløses af reservation og berøringsangst. "Sorg er til glæde vendt" er en linje, der udtrykker det stik modsatte: disse ord fortæller om et knugende mørke, der opløses, så man igen kan ånde frit og leve med andre.

Jesus er kommet for at tage frygten fra os. "Nu skal denne verdens fyrste jages ud!" siger Jesus i sidste del af teksten, vi hørte. Denne verdens fyrste, det er den frygt for at dø og forsvinde, der holder mennesker i verden i et jerngreb og får os til at gøre somme tider forfærdelige ting, som vi slet ikke ville, ting der bringer sorg og ulykke over andre mennesker, og vi gør dem ikke af ondskab. Vi gør dem af frygt for ellers selv at komme til at risikere livet. Men det

bliver det jo ikke bedre af. Det, der går ud over andre mennesker, gør lige ondt, hvad enten vi, der gør det, gør det, fordi vi er onde, eller vi gør det fordi vi er bange for på en eller anden måde selv at komme i fedtefadet.

Når jeg uden videre tør identificere denne verdens fyrste med den grundlæggende frygt for at gå til grunde, skyldes det, at Det nye Testamente gentagne gange sætter frygt i modsætning til de holdninger, der er bærende i det kristne fællesskab: "Frygt ikke, tro kun!", siger Jesus. "Frygt findes ikke i kærligheden!" skriver Johannes.

Evangelierne fortæller os i detaljer om, hvad det er, Jesus gør, for at nedbryde den frygt, der hersker lige så nådesløst og brutalt over mennesker som den værste diktators militærregime. Han går for det første igennem sin egen frygt. Det er jo ikke sådan, at Jesus er et supermenneske, der ikke kender til at være bange. Tværtimod. Jesus er hundehamrende ræd. Vi hører det i evangeliet i dag: min sjæl er i oprør, fader frels mig fra denne time. Og vi hører i de tre andre evangelier, hvordan Jesus i Gethsemane Have er helt ude af sig selv af angst.

Hvad døden er ved vi ikke. Men angsten for døden kender vi. Jeg kan huske fra mine helt tidlige år og såmænd langt op i mit senere liv, hvordan jeg kunne ligge vågen om natten og grue for døden. Og det gjorde det ikke bedre, at det ikke var til at vide, hvad man konkret skulle frygte, fordi alt, der har med døden at gøre er helt ukendt. Og sådan tænker jeg, at andre også må have det eller have haft det. I en vis forstand er angsten for døden noget meget formålstjenligt. Den får os til at undgå døden og holde os på afstand

af døden. Men samtidig bliver angsten også noget ødelæggende: den lammer os, den hindrer os i at leve vort liv ud. Og først og fremmest gør den os selvkredsende og blinde for andre menneskers trang og behov. Den gør os ligeglade med andre, fordi den betyder at vores egen sikkerhed, vores egen tryghed kommer i første række.

Det er her, Jesus bryder en helt ny vej. Og han gør det på flere måder. For det første forsikrer han os om, at der i sidste ende ikke er noget at frygte, for for enden af alt er Guds uendelige kærlighed. Og han gør det ved selv at tage frygten på sig og holde ud i frygten, sådan som jeg skildrede det før med eksempler fra dagens evangelium og fra de tre første evangeliers Gethsemane-beretninger. Og så gør han det ved at tage selve frygtens substansløse genstand, døden på sig og lade sig opløse og udslutte i døden, for så at leve og være igen trods døden, da han møder sine disciple som den opstandne.

Jesus sammenligner sig selv med hvedekornet, der falder i jorden og dør for at vokse op og bære meget frugt. Rent biologisk er det en dårlig sammenligning. Hvedekornet dør ikke, når det falder i jorden, men det kim, det rummer, og som ligger i dvale i det tørre korn, suger væde og begynder at vokse. Der er ikke noget kim i hverken Jesus eller os andre, som suger væde og næring af jorden for at vokse op på ny. Men Jesus taler heller ikke om en biologisk årsagssammenhæng. Han taler om to ting der ligner hinanden. Og når han dør og opstår af døden og vi hører om det og tror det, så sker der noget med vores forhold til døden. Så er døden ikke længere det substansløse, mystiske ukendte. Men døden er liv sammen med Jesus. Jo mere vi kan tænke vort livs yderste horisont som liv sammen med Jesus i stedet for et stort, tomt mørke, hvor vi

er alene med os selv, jo mindre bliver frygten og jo mere kan vi begynde at leve, det liv vi har her og nu. Så lige som det er nødvendigt for den nye afgrøde, at kornet falder i jorden, sådan er det nødvendigt for livet ikke bare i himlen, men også her, at Jesus dør og opstår, for kun gennem troen på hans opstandelse afvæbnes og uddrives, den frygt, der binder os. Gud herliggør sit navn i og med Jesus dør og opstår, for i disse begivenheder bliver det tydeligt i verden og i historien, at Gud er livets Gud, som kan og vil befri os fra det vi frygter og genne frygten bliver trælle for.

Jakob Knudsen har sagt det så stærkt og smukt som ingen anden, så jeg vil lade ham afslutte prædikenen:

Lad mig nu kun drage ad natmørkt hav,
lad mig ikkun stævne imod min grav:
Livets Gud mig skærmer, jeg er hans barn,
ud hans hånd mig river af dødens garn.

Se, da stiger solen af hav på ny,
alle dødens skygger for evig fly;
o for sejsersjubel, for salig lyst:
Lyset stander stille på livets kyst!

Amen.